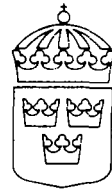

Regeringens proposition 1993/94:171

Ny huvudman för näringsförbudsregistret

Prop.
1993/94:171

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 24 mars 1994

Carl Bildt

Per Westerberg
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att ansvaret för näringsförbudsregistret förs över från Riksskatteverket (RSV) till Patent- och registreringsverket (PRV) den 1 juli 1994. Åtgärden är föranledd av den allt större roll PRV har fått som central myndighet för företagsregistren.

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud	4
3	Ärendet och dess beredning	4
4	Gällande ordning	5
4.1	Lagen om näringsförbud	5
4.2	Näringsförbudsregistret och tillsynen av näringsförbud	6
5	Åtgärder för bättre tillsyn av näringsförbuden	8
6	PRV huvudman för näringsförbudsregistret	9
7	Kostnader	10
8	Ikraftträdande	10
Bilaga 1	Sammanfattning av promemoria upprättad i Närings- departementet den 21 februari 1994	11
Bilaga 2	Sammanställning av framförda synpunkter vid hearing angående överflyttning av näringsförbuds- registret från Riksskatteverket (RSV) till Patent- och registreringsverket (PRV)	12
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 24 mars 1994		15

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 1993/94:171

Regeringen föreslår att riksdagen
antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om
näringsförbud.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (1986:436) om näringsförbud skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §

Riksskatteverket skall föra ett register över näringsförbud och tillfälliga näringsförbud.

Patent- och registreringsverket skall föra ett register över näringsförbud och tillfälliga näringsförbud.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

3 Ärendet och dess beredning

Den 1 juli 1986 trädde den nu gällande lagstiftningen om näringsförbud i kraft. Den nya lagen var ett led i kampen mot den ekonomiska brottsligheten och dess huvudsakliga syfte var att hindra oseriösa näringsidkare från att driva näring.

Frågan om näringsförbudsinstitutet fungerar effektivt har aktualiserats i olika sammanhang. Förslag om en översyn i olika avseenden av reglerna om näringsförbud och om att näringsförbuden bör kungöras har vid flera tillfällen förts fram i motioner i riksdagen. En utredning har gjorts på regeringens uppdrag av Riksåklagaren och Rikspolisstyrelsen om vilka åtgärder som bör vidtas för att statsmakternas prioriteringar och riktlinjer i fråga om bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten skall förverkligas. I rapporten Utredning angående vissa frågor om ekonomisk brottslighet (Dnr Ju 91-364) har förslag förts fram om att uppgifter om näringsförbud bör tillföras aktiebolsregistret och registren över handelsbolag samt att man också bör överväga om domstolens beslut om näringsförbud bör kungöras på samma sätt som sker t.ex. beträffande konkurser. Rapporten har remissbehandlats. Samtliga remissinstanser var positiva till att näringsförbud för ställföreträdare skulle registreras i bolagsregistren. Förslaget om att man skulle kungöra domstolens beslut om näringsförbud avstyrktes dock av flera remissinstanser eftersom detta bedömdes som känsligt från integritetssynpunkt. Många näringsförbud beslutas i anledning av brott och det ansågs därför inte lämpligt att detta skulle kungöras av domstolen.

Förslag som rör näringsförbudsregistret, tillsynen över efterlevnaden av utdömda näringsförbud och en allmän översyn av lagens tillämpning har också förts fram i promemorian *Företagande & konkurrens på likvärdiga villkor* (Dnr N 93/2223). Promemorian har utarbetats av den interdepartementala arbetsgrupp som under ledning av Näringsdepartementet bildades i regeringkansliet under hösten 1993. Arbetsgruppens uppgift var att bl.a. lämna förslag och rekommendationer till det fortsatta arbetet inom regeringen i syfte att komma till rätta med olika former av missbruk vid konkurs och ekonomisk brottslighet.

Regeringen har bemyndigat chefen för Näringsdepartementet att tillkalla en utredare (Dnr N 94/446) med uppdrag att utvärdera hur tillämpningen av lagen om näringsförbud fungerar samt pröva om tillsynen över hur näringsförbuden efterlevs bör flyttas från kronofogdemyndigheterna till polis eller åklagare.

Regeringen har i proposition 1993/94:196 om ändringar i aktiebolagslagen (1975:1385) m.m. till riksdagen bl.a. lagt förslag om ändrade rutiner hos PRV som innebär att personer som belagts med näringsförbud omedelbart avförs ur aktiebolagsregistret i stället för att avföras först efter en månad. Liknande rutiner, som föreslås tillämpas vid näringsförbud, föreslås också bli tillämpade när ställföreträdare för ett bolag försätts i konkurs eller när en bolagsföreträdare får förvaltare utsedd för sig enligt 11 kap 7 § föräldralken.

En utestående fråga när det gäller näringsförbud är möjligheterna att flytta registreringen av näringsförbud från RSV till PRV. En promemoria om en sådan flyttning av näringsförbudsregistret har upprättats i Näringsdepartementet den 21 februari 1994 (Dnr N 94/356). Ett antal myndigheter och organisationer har fått tillfälle att vid en hearing den 10 mars 1994 lämna synpunkter på promemorian. En sammanfattning av promemorian och promemorians lagförslag redovisas i *bilaga 1*. En förteckning över dem som deltagit vid hearingen och en sammanfattning av de synpunkter som därvid fördes fram samt skriftliga synpunkter som kommit in till departementet finns i *bilaga 2*.

Lagförslaget är av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Yttrande från Lagrådet har därför inte inhämtats.

4 Gällande ordning

4.1 Lagen om näringsförbud

Lagen (1986:436) om näringsförbud trädde i kraft den 1 juli 1986. Lagen innebär att näringsidkare eller företrädare för juridiska personer kan få näringsförbud även om det inte har förekommit någon konkurs. Brott liksom underlåtelse att betala skatter, tullar och avgifter till det allmänna kan i vissa lägen leda till näringsförbud. Liksom tidigare kan näringsförbud dessutom i vissa fall meddelas i samband med konkurs. Som grundläggande förutsättning för förbud uppställs, vid sidan av de nämnda, att vederbörande grovt har åsidosatt sina skyldigheter i

näringsverksamhet och att förbud är motiverat från allmän synpunkt. När det gäller betalningsunderlåtelse kan näringsförbud bara komma i fråga när den är av avsevärd omfattning.

Den som är underkastad näringsförbud får i princip inte driva näringsverksamhet. Han får inte heller vara bolagsman i handelsbolag eller ha vissa närmare angivna befattningar, såsom styrelseledamot i aktiebolag eller vissa andra slag av juridiska personer, och inte heller faktiskt utöva ledningen av en näringsverksamhet. Inte heller får han äga så många aktier i ett aktiebolag att hans andel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget överstiger femtio procent. För att förhindra att ett förbud kringgås saknar den som är underkastad sådant vidare rätt att vara anställd eller ta emot återkommande uppdrag i en näringsverksamhet som drivs av en närstående, liksom i den näringsverksamhet där han åsidosatt sina skyldigheter.

För att undvika onödigt hårda konsekvenser av ett näringsförbud kan den som är underkastad ett sådant få dispens för att driva en viss näringsverksamhet eller inneha en viss anställning osv. Ett näringsförbud kan också i vissa fall upphävas.

Ett näringsförbud skall vara tidsbegränsat och gälla under lägst tre och högst fem år.

Frågor om näringsförbud prövas av allmän domstol på talan av allmän åklagare. Tillsynen över meddelade förbud utövas av de kronofogdemyndigheter som är tillsynsmyndigheter i konkurs. Överträdelse av meddelade näringsförbud är straffbart.

4.2 Näringsförbudsregistret och tillsynen av näringsförbud

RSV för ett register - det s.k. näringsförbudsregistret - över näringsförbud och tillfälliga näringsförbud. Anteckningarna i registret, som förs manuellt, görs på grundval av underrättelser från domstolarna om laga-kraftvunna domar avseende näringsförbud och om beslut om tillfälliga förbud. Domstolen skall också sända uppgift om domen eller beslutet till den tillsynsmyndighet som skall ha tillsyn över att förbudet efterlevs.

I den utredning som gjorts av Riksåklagaren och Rikspolisstyrelsen som nämnts ovan uppges att under tiden juli 1980 - oktober 1991 sammanlagt 465 personer meddelats näringsförbud. Det finns inte någon statistik över i hur många fall åklagare yrkat näringsförbud men yrkandet inte har vunnit bifall. I oktober 1991 fanns 151 gällande näringsförbud. Enligt uppgift från RSV i februari 1994 fanns 163 gällande näringsförbud.

Nästan alla näringsförbud har beslutats i anledning av brott, ofta i samband med upprepade konkurser. Det bör i detta sammanhang påpekas att det inte alltid klart framgår av domar och beslut på vilken eller vilka grunder näringsförbudet meddelats.

Som framgår ovan har under en tioårsperiod 465 personer meddelats näringsförbud. Under samma period har endast 26 domar meddelats avseende överträdelse av näringsförbud. Antalet framstår som lågt. En förklaring kan givetvis vara att de som meddelats näringsförbud faktiskt

efterlever förbudet. En annan förklaring kan vara att efterlevnaden inte är fullt så stor men att myndigheternas resurser och förmåga att uppdaga och beivra överträdelse är begränsade.

Näringsförbudsregistret är offentligt. Underrättelser om de uppgifter som förs in i näringsförbudsregistret och om de ändringar som sker i registret skall fortlöpande sändas till aktiebolagsregistret, handelsregistren, föreningsregistren för ekonomiska föreningar, bankregistret, försäkringsregistret och samtliga kronofogdemyndigheter som är tillsynsmyndigheter i konkurs. Det finns emellertid för närvarande inte någon skyldighet att tillföra dessa register uppgifter om näringsförbud.

RSV utfärdar också på begäran intyg om att en person inte har näringsförbud. Främst används dessa intyg för att få trafik tillstånd och för personer som skall arbeta som försäkringsmäklare. Efterfrågan på dessa intyg har ökat under år 1994. För närvarande begärs ca 10 intyg per vecka.

Det är tillsynsmyndigheten i konkurs som utövar tillsynen över efterlevnaden av ett näringsförbud. Tillsynen är en uppgift för den kronofogdemyndighet som är tillsynsmyndighet för de konkurser som handläggs vid tingsrätten i den ort där den som är underkastad förbudet är bosatt. Tillsynsmyndigheten skall göra anmälan till åklagaren om det finns skäl att misstänka att ett förbud överträds. Eftersom överträdelse av näringsförbud är kriminaliserade har också polisen inom ramen för sina allmänna uppgifter ett ansvar för att uppdaga överträdelse.

Idag får PRV underrättelse från RSV om registrering i näringsförbudsregistret. PRV kontrollerar därefter om den som meddelats näringsförbud är styrelseledamot eller suppleant, VD eller vice VD eller firmatecknare i något aktiebolag. Om så är fallet tillskrivs vederbörande från bolagsregistret och uppmanas att inom en månad begära avregistrering ur registret. Om inte avregistrering begärts inom föreskriven tid avförs vederbörande ändå ur bolagsregistret.

Bolagsavdelningen vid PRV kontrollerar således att alla uppdrag i aktiebolag avregistreras. När det gäller handelsbolag och även ideella föreningar och stiftelser som bedriver näring tillämpas likartade rutiner.

Dessa avregistreringsåtgärder tar dock viss tid. Under denna tid utfärdas registreringsbevis som inte ger någon upplysning om att företrädare för den juridiska personen har meddelats näringsförbud.

PRV är huvudman och ansvarar för aktiebolagsregistret. Efter beslut av riksdagen (prop. 1992/93:27, bet. 1992/93:LU10, rskr. 1992/93:75) har PRV också fr.o.m. den 1 januari 1993 utsetts till huvudman och fått totalt ansvar för verksamheten med handels- och föreningsregistren. De olika länens register överförs successivt till PRV från länsstyrelserna. Regeringen har i beslut den 17 december 1992 fastställt en tidsplan för överföringen. Intill dess den av regeringen fastställda tidpunkten för överföringen till PRV inträffar, ligger ansvaret för och det faktiska arbetet med verksamheten kvar hos respektive länsstyrelse. Av förordningen (1992:1454) om förande av handels- och föreningsregister hos PRV framgår vilka läns register som överförs. Hittills har registren från 11 län förts över till PRV. Samtliga läns register beräknas vara överförda senast den 31 december 1994. Detta innebär att PRV ansvarar för

5 Åtgärder för bättre tillsyn av näringsförbuden

Regeringen har sedan regeringstillträdet år 1991 vidtagit och föreslagit ett stort antal åtgärder för att förbättra företagarklimatet. Samtidigt som det vidtas positiva åtgärder för företagandet är det viktigt att motverka de företeelser som tillhör företagandets baksida. Det kan gälla skattebrottslighet, annan ekonomisk brottslighet och olika former av otillåtna dispositioner i syfte att sätta regelsystem ur spel. Det är av största betydelse att staten genom olika åtgärder kraftigt markerar att dessa beteenden inte tolereras.

Regeringen har därför ägnat stor uppmärksamhet åt problemen med den snedvridning av konkurrensen som sker genom missbruk av konkursinstitutet och olika typer av ekonomisk brottslighet.

Under hösten 1993 tillsattes en interdepartemental arbetsgrupp inom regeringskansliet under ledning av Näringsdepartementet med företrädare för Justitie-, Finans- och Arbetsmarknadsdepartementen. Arbetsgruppen tillsattes för att ge en samlad överblick över de åtgärder regeringen vidtagit eller som är under beredning i regeringskansliet i syfte att komma till rätta med olika former av missbruk och brottslighet. Gruppen skulle också driva arbetet med åtgärder för företagande och konkurrens på lika villkor.

När det gäller näringsförbudsinstitutet har arbetsgruppen föreslagit tre åtgärder. Den första är att PRV på förfrågan skall kunna tillhandahålla uppgifter om personer som belagts med näringsförbud. Denna uppgift finns i dag visserligen att tillgå hos RSV, men arbetsgruppen menar att det för företag och andra är naturligare att kunna söka uppgiften hos PRV. Den andra åtgärden består i att tillsynen över efterlevnaden av utdömda näringsförbud överflyttas från kronofogdemyndigheterna till polis eller åklagare. Dessa myndigheter torde enligt arbetsgruppen ha bättre förutsättningar än kronofogdemyndigheterna att kontrollera att utdömda näringsförbud inte överträds. Kontrollen bör enligt arbetsgruppen kunna förbättras ytterligare om samarbete kan ske med kronofogdemyndigheterna. Den tredje åtgärden som arbetsgruppen föreslagit är att en utvärdering bör göras av tillämpningen av lagen om näringsförbud.

Regeringen har som redan redovisats vidtagit åtgärder med anledning av två av dessa förslag.

Förslag om att man bör utreda om domstolens beslut om näringsförbud bör kungöras har som tidigare nämnts förts fram i en rapport om ekonomisk brottslighet som på regeringens uppdrag gjorts av Riksåklagaren och Rikspolisstyrelsen. Remissbehandlingen av denna rapport visar att huvuddelen av remissinstanserna anser det olämpligt att kungöra beslut om näringsförbud. Skälet till detta är att ett kungörande bedöms känsligt från integritetssynpunkt då många näringsförbud beslutas med anledning av brott och det därför inte är lämpligt att detta kungörs

av domstolen.

För att undvika att personer som belagts med näringsförbud står kvar i aktiebolagsregistret har regeringen som redan nämnts i proposition 1993/94:196 om ändringar i aktiebolagslagen (1975:1385) m.m. bl.a. föreslagit att dessa personer omedelbart avförs ur aktiebolagsregistret i stället för att avföras först efter en månad.

Regeringens bedömning är att denna förändring i stort sett tillgodoser de behov som ett kungörande av näringsförbuden kan fylla.

Regeringen har vidare bemyndigat chefen för Näringsdepartementet att tillkalla en utredare med uppdrag att utvärdera hur tillämpningen av lagen om näringsförbud fungerar samt pröva om tillsynen över hur näringsförbuden efterlevs bör flyttas från kronofogdemyndigheterna till polis eller åklagare.

När det gäller den fråga som återstår gör regeringen bedömningen att en bättre samordning mellan olika företagsregister och en effektivare hantering av näringsförbudsregistret kan åstadkommas om man för över näringsförbudsregistret från RSV till PRV. Näringsförbudsregistret blir därmed lättillgängligare för enskilda, myndigheter och företag.

En sådan åtgärd kommer att förenkla PRV:s handläggning av ärenden som rör olika associationer. Enligt förordningen (1986:441) om under rättelser angående näringsförbud m.m. skall underrättelser om de uppgifter som förs in i näringsförbudsregistret och de ändringar som sker, fortlöpande sändas till bl.a. aktiebolagsregistret samt handels- och föreningsregistren. Genom att PRV också får ansvar för näringsförbudsregistret kan rutinerna samordnas.

Regeringen anser därför att ansvaret för näringsförbudsregistret bör föras över till PRV.

6 PRV huvudman för näringsförbudsregistret

Regeringens förslag: Ansvaret för näringsförbudsregistret förs över från Riksskatteverket till Patent- och registreringsverket. I 23 § lagen om näringsförbud görs en ändring som innebär att Patent- och registreringsverket skall föra ett register över näringsförbud och tillfälliga näringsförbud.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Alla remissinstanser tillstyrker förslaget. RSV menar dock att det kan finnas vissa fördelar med att samordna flyttningen av näringsförbudsregistret med en eventuell framtida flyttning av tillsynen över efterlevnaden av näringsförbuden.

Skälen för regeringens förslag: RSV har tidigare setts som den lämpligaste registreringsmyndigheten för näringsförbuden bl.a. därför att reglerna om näringsförbud före år 1986 var knutna enbart till konkurs.

Med hänsyn till nuvarande utvidgade regler om näringsförbud och på grund av den allt större roll som PRV fått som central myndighet för företagsregistren anser regeringen det ändamålsenligt att PRV också övertar ansvaret för näringsförbudsregistret.

PRV skall på förfrågan kunna tillhandahålla uppgifter om personer som belagts med näringsförbud. Det är naturligare för företagare och andra att söka uppgiften hos PRV än hos RSV, bl.a. eftersom PRV ansvarar för aktiebolagsregistret samt handels- och föreningsregistren.

Genom en flyttning av registret till PRV uppnår man en bättre samordning med de andra register som förs hos PRV och en rationalisering av arbetet kring näringsförbudsregistret.

PRV får idag underrättelse av RSV om registrering i näringsförbudsregistret. Om registret i stället förs hos PRV får PRV underrättelsen direkt från domstolen och kan snabbt registrera uppgiften och vidta de andra åtgärder som följer av underrättelsen.

Regeringen anser att de fördelar man uppnår genom att flytta näringsförbudsregistret från RSV till PRV gör att förslaget bör genomföras så snart som möjligt. Man bör därför inte avvakta med flyttningen av registret till en eventuell framtida flyttning av tillsynen av näringsförbuden.

Registret över näringsförbud förs idag manuellt. Regeringen avser att i förordning föreskriva att registret skall föras i ADB-form.

7 Kostnader

Förslaget innebär att näringsförbudsregistret som idag förs av RSV skall övertas av och föras hos PRV.

Åtgärden innebär en effektivare registerhantering som ger fördelar för dem som använder registret nämligen företagare, allmänhet och vissa myndigheter.

PRV:s verksamhet är avgiftsfinansierad. Förändringen förväntas inte medföra annat än marginella kostnader för PRV. De kostnader som eventuellt kan komma att uppstå får täckas inom ramen för myndighetens avgiftsuttag.

8 Ikraftträdande

Den i propositionen föreslagna lagändringen bör träda i kraft den 1 juli 1994.

Sammanfattning av promemoria upprättad i Näringsdepartementet den 21 februari 1994

Frågan om näringsförbudsinstitutet fungerar effektivt har aktualiserats i olika sammanhang och förslag har förts fram om hur man på olika sätt skall kunna effektivisera detta. En interdepartemental arbetsgrupp under ledning av Näringsdepartementet bildades under hösten 1993 med uppgift att bl.a. lämna förslag till det fortsatta arbetet inom regeringen i syfte att komma till rätta med olika former av missbruk vid konkurs och ekonomisk brottslighet. Arbetsgruppen har i en promemoria lämnat förslag rörande bl.a. näringsförbudsregistret, tillsynen över efterlevnaden av utdömda näringsförbud och en allmän översyn av lagens tillämpning.

Denna promemoria behandlar frågan om en överflyttning av näringsförbudsregistret från RSV till PRV.

Slutsatsen i promemorian är att det, med hänsyn till den allt större roll som PRV fått som central myndighet för företagsregistren är ändamålsenligt att PRV också övertar ansvaret för näringsförbudsregistret.

Genom en flyttning av registret till PRV uppnår man en bättre samordning med andra register som förs hos PRV. Åtgärden ger en effektivare registerhantering till fördel för dem som använder registret nämligen företagare, allmänhet och vissa myndigheter.

En ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud som möjliggör registerflyttningen föreslås träda ikraft den 1 juli 1994. Lagförslaget är likalydande med det som regeringen lägger fram i propositionen.

Sammanställning av framförda synpunkter vid hearing angående överflyttning av näringsförbudsregistret från Riksskatteverket (RSV) till Patent- och registreringsverket (PRV).

Prop. 1993/94:171
Bilaga 2

1 Deltagare

Vid hearingen var följande remissinstanser närvarande: Statistiska Centralbyrån (SCB), Riksskatteverket (RSV) och Patent- och registreringsverket (PRV). Vid hearingen deltog också företrädare för Justitie- och Finansdepartementen.

Följande remissinstanser hade i stället för att närvara vid hearingen lämnat skriftliga synpunkter: Domstolsverket, Datainspektionen och Konkurrensverket.

Kronofogdemyndigheten i Stockholm har lämnat synpunkter per telefon.

2 Synpunkter

Alla remissinstanser tillstyrker förslaget.

RSV har ingenting att invända mot förslaget om att näringsförbudsregistret flyttas till PRV. RSV som idag har tillsynen över de kronofogdemyndigheter som utövar tillsyn över meddelade näringsförbud betonade att det i detta arbete är bra att ha nära kontakt med näringsförbudsregistret. RSV anser därför att det vore önskvärt att samordna flyttningen av näringsförbudsregistret med en eventuell framtida flyttning av tillsynen över efterlevnaden av näringsförbuden. RSV menar att även om man avvaktar med att flytta ansvaret för registret till ny huvudman kan vissa rutiner ändras dessförinnan.

När det gäller det praktiska arbetet med näringsförbudsregistret anser RSV att detta fungerar bra. Man framhåller att viss kontroll av de underrättelser om näringsförbud som kommer från domstolarna är nödvändig. Av de uppskattningsvis ca 50-60 underrättelser som inkommer till RSV per år är ca 1/4 sådana där domarna ej har vunnit laga kraft. RSV bevakar då om domen om näringsförbud undanröjs i högre instans eller om den senare vinner laga kraft. Det har också inträffat att personer som belagts med näringsförbud inte förekommit i registret på flera år på grund av att domstolarna inte har underrättat registret.

RSV framhåller vidare att det är önskvärt att regeringens förslag om ändrade rutiner hos PRV som innebär att personer som belagts med näringsförbud omedelbart avförs ur aktiebolagsregistret genomförs den 1 juli 1994.

RSV uppger också att efterfrågan på intyg om att en person inte har näringsförbud har ökat under år 1994. Främst används dessa intyg för att få trafik tillstånd och för personer som skall arbeta som försäkringsmäklare. Det begärs ca 10 intyg per vecka. Förfrågningar angående näringsförbud görs också hos registret från arbetsförmedlingarna och i samband med offentlig upphandling.

PRV har ingenting att invända mot att näringsförbudsregistret överflyttas till PRV. Man har i dag i princip ett datoriserat register för näringsförbuden. Uppgifter om personer belagda med näringsförbud finns inlagda i datasystemet och detta är uppbyggt så att dessa personer spärras ut vid försök till registrering. Uppgifterna om näringsförbud är dock inte sökbara och finns inte i något samlat register. Ett näringsförbudsregister efterfrågas ofta hos PRV av allmänheten och andra intressenter.

PRV ser inga problem med aviseringarna av underrättelser om näringsförbud. Vad avser underrättelser till RSV kan de läggas in i annan information som skickas dit en gång i veckan via magnetband.

Vad avser arbetet med intygsgivning om att personer inte har näringsförbud har PRV förutsett att denna verksamhet kan förekomma och planerat för detta.

Viktiga frågor som måste beaktas vid uppläggningsen av registret är hur tillgängligheten till registret skall ordnas och hur gallringen skall skötas. Bestämmelser om utgallring bör finnas i förordning.

PRV påpekar också att regeringens förslag om förändrade rutiner vid PRV som innebär att personer som belagts med näringsförbud omedelbart avförs ur aktiebolagsregistret bör omfatta även handels- och föreningsregistren. PRV anser att det vore lämpligt att denna förändring åtminstone vad avser aktiebolagen kunde träda i kraft den 1 juli 1994.

PRV tänker sig det framtida arbetet med registret så att så fort underrättelse om ett näringsförbud kommer från domstolen så läggs uppgiften in i ett ADB-register. I samband med detta plockas berörd person också bort från samtliga företagsregister som PRV för. Sådana rutiner kan i sin tur leda till visst manuellt arbete eftersom de berörda bolagen kan förändras på ett väsentligt sätt genom dessa åtgärder. Den person som avregistreras på detta sätt kan t.ex. vara firmatecknare i bolaget. PRV måste då vidta åtgärder så att bolaget inkommer med anmälan om ny firmatecknare. Detta kan enligt PRV leda till vissa kostnader som man inte har idag. PRV menar att dessa åtgärder enskilt inte behöver leda till att verket måste höja sina avgifter men att många små tillkommande uppgifter eller förändringar sammantaget kan leda till detta. PRV menar vidare att det i framtiden kan finnas ytterligare möjligheter till effektiviseringar t.ex. genom datamässig överföring av information mellan domstolarna och PRV.

SCB har inga invändningar mot att flytta Näringsförbudsregistret från RSV till PRV. SCB förutsätter att aviseringen av näringsförbuden till SCB kommer att göras även efter förändringen.

Domstolsverket tillstyrker förslaget.

Konkurrensverket delar uppfattningen i promemorian att flyttningen av näringsförbudsregistret till PRV borde medföra effektivitetsvinster. Framförallt genom att tillgängligheten för företagare, allmänhet och myndigheter ökar och registreringstiderna blir kortare. Konkurrensverket konstaterar att vinsterna kan bli än större när samtliga handels- och föreningsregister överförs till PRV.

Datainspektionen har ingenting att erinra mot att näringsförbudsregistret flyttas till PRV. Man har inte heller någonting att erinra mot att registret får föras med hjälp av ADB eller att det författningsregleras.

Datainspektionen anser att registreringen bör begränsas till de uppgifter som skall lämnas enligt 3 § förordningen (1986:441) om underrättelser angående näringsförbud m.m. och att gallring bör ske i enlighet med 6 § nämnda förordning.

Kronofogdemyndigheten i Stockholm tillstyrker förslaget om en flyttning av näringsförbudsregistret från RSV till PRV.

Prop. 1993/94:171
Bilaga 2

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 24 mars 1994

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Dinkelspiel, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Lundgren, Unckel, P. Westerberg.

Föredragande: statsrådet P. Westerberg

Regeringen beslutar proposition 1993/94:171 Ny huvudman för näringsförbudsregistret.

